

vil der sikkert ogsaa blive ved den ny Ordning. De kongevalgte Borgmestre have det Fortrin, at de staa fuldstændig uafhængigt. Det vil sikkert vise sig, at de folkevalgte Byraadsformænd ville i de fleste Tilfælde som næringsdrivende Borgere i Byen staa i Afhængighedsforhold til det ene eller det andet og ikke kunne arbejde i det Uafhængighedsforhold som de kongevalgte Borgmestre. Disse have endvidere en Autoritet ved Ledelsen af Byraadet, som de andre ikke kunne faa, og endelig have de den juridiske Uddannelse, som absolut er et Plus ved de mange udviklede Forretninger i Byraadene. Jeg tror derfor ikke, at Ledelsen vil blive bedre ved de folkevalgte Byraadsformænd, og jeg er endvidere overbevist om, at Foranstaltningen vil blive dyrere for Købstæderne. Nu kan Borgmesteren gennem sit Kontorpersonale udfærdige de fleste Beslutninger og faa gjort største Delen af Arbejdet og lægge Kontorlokale til med Rengøring og Varme, hvortil Udgiften derimod fremtidig skal afholdes af Kommunekassen. Jeg er overbevist om, at en Foranstaltning som denne vil i større Byer meget let medføre en forøget Udgift af 6—8000 Kr. aarlig. I hvert Tilfælde ved jeg Købstæder, som have regnet Udgiften til dette Beløb. Jeg tror ikke, at Tidspunktet nu er til at lægge yderligere Byrder paa Købstæderne. At det vil blive dyrere, fremgaar af den Betænkning, som er afgiven af Folketingsudvalget, idet der der hentydes til, at Kontorholdsgodtgørelsen til forskellige Retsbetjentembeder vil kunne sættes ned. Det vil sige, at man tager en Udgift, som hidtil har paahvilet Statskassen og vælter den over paa Kommunerne.

En Ting endnu gør mig betænkelig. Det er min Overbevisning, at vi faa ikke de dygtigste Mænd til Ledere af Byraadene, i hvert Tilfælde ikke, som Lovforslaget foreligger. Som antydet fra forskellige Sider vil Hvervet i de større Byer lægge fuldstændigt Beslag paa vedkommendes hele Arbejdskraft, og mange Steder vil han blive nødt til at gaa ud af sit Erhverv. Den i Lovforslaget fastsatte Valgperiode af 4 Aar, mener jeg, er for lille. En Mand kan ikke være tjent med at skulle udtræde af sit Erhverv for 4 Aar efter at blive kastet bort som Byraadsformand. Jeg mener, at skal Sagen gennemføres, bør dette Tidsrum forøges betydeligt.

Jeg synes, at det var naturligere, om dette høje Ting havde fastholdt sin tidligere Stilling og havde sagt, at Tidspunktet er

endnu ikke inde. Sagen har foreligget her to Gange før, nemlig i 1896—97 og i 1899—1900, og Landstingets Motivering har egentlig været den, at egentlige Forandringer skulde ikke ske, før vi fik en Omordning af Rets- og Administrationsforholdene. Jeg synes, at det var naturligere at vente, til Retsbetjentene virkelig vare blevne overbebyrdede, til vi fik den nye Retsreform, saa at vi til den Tid kunde se, at Retsbetjentene ikke kunde bestride Hvervet som Byraadsformænd. Saa mener jeg, at Tidspunktet var kommet til at gaa til folkevalgte Byraadsformænd. Der kan selvfølgelig, som sagt, paa visse Maader være forskellige Fordele ved en saadan Ordning, men jeg mener, at Manglerne ved Loven ere langt væsentligere end Fordelene. Der er hentydet til dette Forhold med ukyndige Borgmestre. Det tror jeg, at vi kunne se bort fra. I saa Henseende ville Forholdene sikkert blive nogenlunde de samme, thi vi ville sikkert faa mange ukyndige Byraadsformænd. I Motiverne fremhæves det som noget, man synes at lægge megen Vægt paa, at det skulde udjævne den Forskel, der i ældre Tid var mellem By og Land. Det var godt, hvis vi kunde udjævne den, men det er min Overbevisning, at Forskelighederne mellem Ledelsen af en Sognekommune og en Købstadkommune kunne ikke udjævnes. Sogneraadet er langt mere ensartet sammensat end Byraadet. Forretningerne ere ikke saa forskelligartede i en Sognekommune som i en Bykommune, i Sognekommuner have de ikke Havnedrift, Elektricitetsværk, Gasværk, stor Brolægning og alle disse forskelligartede Ting, som man har i Købstadkommuner. Men det lader jo til, at Forslaget skal føres igennem, og derfor mener jeg, at der bør ske enkelte Ændringer i Loven. Jeg skal saaledes ligesom det ærede Medlem for 2den Kreds (Tvede) pege paa, at der paa en eller anden Maade maa være et sideordnet Organ enten en Magistrats- eller Raadmandsinstitution, hvad man nu vil kalde det, saaledes som man har det i andre Lande, f. Eks. Sverige og Tyskland. Det maa være det ene Hovedpunkt i de Forandringer, der bør ske i Forslaget, naar det skal gennemføres. Det andet Hovedpunkt er det, jeg berørte før, at det Aaremaal, paa hvilket Byraadsformændene skulle vælges, bør være længere end 4 Aar. Mit Hovedargument er imidlertid det, at jeg synes ikke, at det af kommunale Grunde er nødvendigt for Tiden at gennemføre denne Reform. Jeg kan derfor ikke give den nogen særlig Anbefaling.